

Rok 1997

Rok 1997 začínám popisem největší katastrofy která postihla Moravu počátkem srpna a je označována za stoletou podivu našich dějinách. Podle odhadu byly škody způsobené záplavami na Moravě, větší než škody způsobené v druhé světové válce v celém bývalém Československu. Od počátku srpna vydatně prší. Meteorologové předpovídají intenzivní trvalé srážky zejména nad Moravou a Slezskem. Hlasy již rychle stoupají. Podle 7.6. Intenzivní déšť trvá.

Je zatopena okolo Opator na Vojtavske. Zaci na' promi
evakuace okroveny'ch lidi'. V Ostrave je vyhlasi en
siti' stupen' povodnovi' aktivity. Na Moravskosle-
sku a Frydecko-Misteku voda zatopila radu sil-
nic. Na Lysé hoří v Beskydech je překonán stoli-
ty' srážkový rekord, na metr čtvereční spadlo 234
litru vody. Pondělí 7.7. požiarov si vyžadaly prv-
ní ošiti. Podle předtírny'ch zpráv zahynulo nej-
méně 9 lidi'. Zranených jsou již desítky. Nejhor-
ší situace je na Bruntovsku, kde se drama mě-
ní v katastrofu. Voda již borí promáčené domy.
Desítky lidi' čekají na záchranu na půdcích a str-
chách domů. Silný proud komplikuje práci zá-
chranným a masovím čunem i vojenské techni-
ky. Dál silně prší. Istar okroven' je vyhlasi en na
Jesenické a Šumpersku. Pod postlou se ocitá bře-
na Ostravy. Vážná situace je i v Opavě. V prú-
bku dne začína fungovat plátnu' krikový štát,
se složením: min. vnitra Jan Ruzul, min. rit. prostře-
di' Jiří Škaličky a min. obrany Miloslav Týborový.
Na promáčené kati v Suchobole uard Odron, vy-
koležil rychle jednoci' z Vídně do Votavy. Při
nehodě je 64 ranených, z toho 10 třece.

Úterý 8. 7. Povodňová vlna postupuje se směrem Mo-
navy na jih. Celé okresy rustavají odříznuty od svě-
ta. Pokřesťovaný jsou desítky lidí. Odkady škod mlu-
ví o desítkách miliardách korun. Město Tumpert
je zcela zaplavené. Otcami z mrakopysného území
republiky, začínají posílat finanční a materiál-
ní pomoc postiženým zaplavením. Ve velké jeze-
ře se mění Bokunín. V poledne se pokračuje
již do Olomouce. Zcela izolovaný je i Přerov a
Opava. V Obřetovicích na Zlínsku je z nejvíce oko-
řených oblastí evakuováno dalších 70 lidí. Troně-
mky se strach domů odvádějí kosi a vojáci i
na Kroměřížsku. Začíná scházet ovláda pécie. I
pitné vody je nedostatek. Většinou prší.

Středa 9. 7. V noci pokračuje hlavní povod-
ňová vlna postupně Olomouc, Kroměříž, Blans-
ko, Adamov a části Brna. Potvrzeno je již 13 ok-
tů. V poledne po protažení ochranné hrázky, začíná
divoká voda zaplavovat také Hradec Králové. Od
poledne slíší v řadě míst ustávků. Zaplavená
vlna je však už tak silná, že se vymyká jaké-
koliv kontrole. Počty evakuovaných jdou do ti-
síců. Začíná zatopování otchodů na Opavsku,

Bruntálsku, Gumpersku a Jesenícku. V Ostravě není
sklepy. Lichváři prodávají skla až za 50 korun.
Také nepřetržitě odjíždějí do poskřížek oklas-
ti, kamiony naložené dřevem od okras a různých
firmy. Vláda a Gmelnova posílají dvě miliony
na pomoc poskřížím. Přichází finanční pomoc
i ze zahraničí. Červen 10. 7. Velká voda pokračuje
ještě podruhé střed Moravy. V oku Trutavy na pří-
roslu bylo smeteno přes 500 domů. Zatím je pod-
le zpráv 29 utonulých. Mluví se o škodách za 100
milionů korun. Počítá 11. 7. Nejhorší situace nastala
v Uherském Hradišti, kde muselo být evaku-
ováno 10 000 lidí. Ve městě praskla hlavní káň a
řeka Morava zaplavila i střed města. Voda rá-
na pomalu klesat. Bylo zatopeno 190 domů a 50
míst. Tam kde voda opadla, odhaluje neslučivou
společnost. Rozbité silnice, řek. koryta, mosty, po-
škozené domy, zničená pole i lesy a smyčkové zábrad-
ly. Velké škody na dobytce, polní a lesní zvířeti,
to vše nemůže, že škody napáchané neště-
stím ale lidem a zvířatům poškodí, přichází vysoké
měchové dočasné odhady. Nově také, díky své
poloze, nebyla tato katastrofa moc pozorována.

Roč 1997 začína mrazivým počasím. Prvého
ledna klesá nočná teplota na -16°C , přes den
je -11°C a odpoledne slabé snežení. Až do 24 led-
na se počasí nemění. Sněhová pokrývka je 25 cm.
Konec ledna je teplejší. Ranní teplota je -3°C a
denní se pohybuje kolem nuly. Únor v mírné
zimě pokračuje. Až od 17 ranní teplota klesá
na -12°C , denní je -3°C . Napsadlo 15 cm mo-
věho sněhu. Celková sněhová pokrývka se rozšířila
na 40 cm. 21 února se výrazně otepluje. Odpo-
ledne je až $+6^{\circ}\text{C}$. 16 celý den silné prší a déšť
pokračuje i celou noc. Odpoledne dokonce
krávil. 18 února je jasno a denní teplotou ko-
lem $+12^{\circ}\text{C}$. Je bez sněhu. Až do 1. března je
celkem stále počasí. Ranní teploty kolem nuly a
denní do $+10^{\circ}\text{C}$. 21 března klesá ranní teplota
na -8°C ale konec března je už teplejší. Pro-
mího dubna je dokonce $+16^{\circ}\text{C}$ ale od 3 se ock-
lovuje a napsadlo 10 cm sněhu. Nastává ohlad-
né počasí. Přes den déšť je sněhem, v noci te-
plota klesá až na -7°C . V noci se silně uvalí.
Od 15 dubna nastává konečně oteplení. Ranní te-
plota $+6^{\circ}\text{C}$, odpolední $+14^{\circ}\text{C}$. Květen pokračuje

v teplém počasí. Pakto dolově +20°C. 14 května je
silná bouře. Denní teplota kolem 20°C vydrží
do 24 května. Pak se ochlazuje, je oblačno a často
prší. Až od 5 června se otepluje. Ráno kolem +12°C
přes den +22°C. Jdou často přeháňky. 30 června je v
tomto měsíci nejteplejší +31°C. Červenec začíná sil-
nějším deštěm a teplota klesá na +20°C. Od brzkého
začínají přeháňky pod z hor. Denní silné prší. Tep-
lota jen +10°C. Od 4 července jdou Hraběnce odru-
něty od Gumperta který je pod vodou. Nejdí
autobusy ani vlaky. Nejdříve je celé zaplavené.
Tato krize trvá až do 11 července. Voda začíná
klesat. Od 11 je obnovena autobusová doprava z
Hraběnce do Gumperta. Přestává pršet a teplota
stoupá na +20°C. Zbyývají červencové dny denní
prší. V srpnu je počasí o něco lepší. Většinou přeháňky
jdou často ale jen krátce. Od 19 srpna se
otepluje a teplota vystoupí na +29°C. Jdou za-
číná mírným polhem teplot. Ráno +12°C, odpo-
ledne do 18°C. 16 ráno se v 10-12 hodinou
protáhlo palmami měsícem, které bylo krásně vidí-
telné. 21 ráno byl první mrázek -1°C. Pak se přeci,
že v ráno bylo silné podzimní počasí. Až do

poloviny října se teplota udržela nad nulou. 17 října klesla ránní teplota na -6°C a denní se pohybuje kolem nuly. Tyto teploty trvají až do konce měsíce a i začátek listopadu je stejný. Od 7 listopadu se otepluje. Ráno kolem $+2^{\circ}\text{C}$, odpoledne až $+12^{\circ}\text{C}$. 19 listopadu nastává ochlazení. Ránní teplota klesá na -9°C , denní -3°C . Ke konci listopadu mírně otepluje. Prosince ráno ránní teplotou $+1^{\circ}\text{C}$, odpoledne $+3^{\circ}\text{C}$. Zůstává bez sněhu. Od 16 prosince klesá ránní teplota na -13°C . I přes den je -10°C . Po tomto dni se znovu otepluje. Ráno kolem nuly přes den mírně nad nulou. Večerní svátky byly bez sněhu a teplotou $+3^{\circ}\text{C}$. Poslední den v roce napadl jen mírný poprask sněhu. Ránní teplota -2°C , denní $+2^{\circ}\text{C}$. Počasí v uplynulém roce bylo proti letním předcházejícím poměrně chladné a obrovskými sněžkami.

I přes nepřekonatelnou zimu byla úroda jmenlivě úroda stělských plodin a rozplavených okrasných přiměřená. Vzhledem k tomu, že podzim byl celkem teplý, podařilo se sklídit většinu plodin. V naší oblasti byla menší úroda brambor.

Ovoce jako jablka, brůna a hrůsky bylo méně, za to
švestek byla velká úroda. Z lesních plodin bylo
málo malin a křivů. Borůvek bylo celkem dost.
V lesních porostech nebyl tak velký výskyt kůrovců,
z důvodu skladnějšího a mokrého roku jako v lé-
tech minulých. První sklizeň jehna, kdo stačil, u-
mřít byla také dobrá. Ořava už hořší.

Výstavba

Oleš Hradišice začala v tomto roce s výstav-
bou nové budovy, kde bude umístěn okresní úřad,
prostor pro knihovnu a sklady a havičská zbrojnice.
Výběrovým řízením byla pro tuto výstavbu vyf-
ixována stavební firma STAR. Projekt stavby zprac-
ovala firma FRVŠ Šumperk. Celkové náklady na
projektu měly být 2.400 000 korun. Pro umístění a
výkonné a dvazobání stavebního materiálu, musel
být projekt znovu přehodnocen a cena se zvýšila
na 3.200 000 korun. Aby mohla obec zahájit výs-
tavbu, začala si u České spořitelny žádat ve výši
1.000 000 korun. Valná shromáždění a to 1 000 000 korun
měla obec získat z dotací min. pro místní rozvoj.
Z důvodu tak zvaných Klausových ekonomických
babiček, dostala obec dotaci jen ve výši 400 000 ko-
run. Zbyvajících financí musí obec získávat z

vlastních prostředků, jako prodej nemovitostí
nejed k bytové péči a prodejem některých ne-
movitostí. Tato nová budova byla zahájena
v květnu tohoto roku. Do konce roku byla koto-
vá křesťanská škola a z velké části i vnitřní prá-
ce. Vloněm a předání školy do užívání je plá-
nováno na červnu 1998. Hlavním vedoucím ško-
ly je pan Jiří Mikulka, společník firmy STAR je-
hož zásluhou projektuje stavební práce v přístiku.

Velká investice v tomto roce byla re-
konstrukce elektrické sítě. Na tuto akci bylo investo-
váno z otcových prostředků milion korun. Tato
škola se připravovala od roku 1993. Z nedostatku
finančních prostředků musela být provedena až v
tomto roce, kdy otec získal dotaci od Min. život-
ního prostředí 60 000 korun. K mluví přítakem a vy-
řazením věcného a stavebního povolení, bylo zapo-
čato s rekonstrukcí až v listopadu. Byla provedena
kompletní výměna nitřního napětí, veřejného osvětle-
ní a tři nové brofostanice. Práce byly prováděny
tak, aby výpadky el. proudu byly co nejkratší
a nekomplikovaly život v oči. Nová síť byla da-
na do provozu 20. prosince. V prvním roce klyoá

jen dokončit úpravu porostu. Úkoly provedly emer-
getické závozy Látek. Celkové náklady 3.000.000 korun.
V tomto roce byl také opraven propust přes místní
komunitaci vedoucí od kostela na okresní sil-
nici. Dale byla dokončena výstavba dvou rodinných
domů. Pan Petr Forejta č.p. 26. Stavba stojí ve spod-
ní části oke a paní Roubínková z Olomouce tat-
leč ve spodní části oke. Úpravu rodinného domu
provedla paní Reta Prilingerová, rozená Matiso-
vá, která zatím žije v Rakousku. Dům koupila po
zemřelí paní Růžně Mlinářkové. V roce 1998 se po-
čítá se započítáním výstavby asi 15 rodinných dom-
ků. V tomto roce byla provedena celková úprava silni-
ce Hratčice - Rudoltice. Po opravě této komunikace,
se značně zvýšil příjezd vozidel přes naši oke, z
důvodu zkrácení vzdálenosti Rudoltice - Šumperk.
Hratčičtí občané nemají ze zvýšení provozu vel-
kou radost. Namíraje to klid naší vesničky a má-
to i blíz na čistotu oke a okradu. Z těchto dů-
vodů poráda okení zastupitelstvo o snížení rych-
losti v oke na 40 km v hodině a zákaz pří-
jezdu těžkým vozidlům. Ze stavebních prací je
v tomto roce v naší oke provedeno maximum.

Matě otcami se zapojovali do práce, které bylo životem otec
nutné vykonat ve prospěch otec. Začátkem roku
to bylo zpracování nehodnovného dřeva z otec-
ního lesa na perlino. Když kdo jen trochu mo-
hl, snažil se pomoci. Měli otců bylo porosa-
no až do domu přes 500 metrů dřeva. Ani os-
tatní práce se nechtěly bez pomoci otců a
ochotníků. V jiném ohledu to byla výdržba
místních komunikací, na jihu měly uklid po
jiném ohledu a další nebyly práce. Chci-
lo by se vyjmenovat alespoň ty, kteří se zúčastňo-
vali na brigádách pravidelně. Jsou to: Jan
Klampas st., Jan Klampas ml., Josef Forejta, Martin
Moravík, Mirek Hlebera, Roman Lindemann, Pavel
Bengš, Václav Tešár, Jaroslav Tešár, Karel Vykydat-
linský. Litor Luckinský a řada dalších. Poděkování
patří také jiným, kteří při častých brigádách
svojí pomocí, musely zastat domácí práce samy
a jistě pomohly při uklidování a jiných pracích.

Ani společenské akce nebyly zametány. Tra-
diční kavička byl, velkonoční pítava, když dru-
hý pátek poserebí s hudbou, Den stěti, kavička
soutěž, Memorial Oldřicha Pelty, kavička s pos-

rodinnými, futbalovými klubmi a miestnym kústi, veľká milulátska nadierka a silvestrovská raňajka to bola akcia, ktorej by boli najmä navštevovaní a zpestrovali život nejen našim otčanom, ale i celého okolia. Ako vždy, hlavným aktérom týchto akcií bol pan Ľudovít Hydal, s jeho tradičným smiechom HE HEHE. Časť týchto akcií, hlavné pre deti sponzoroval pan ing. Ľudovít Gučiánok - firma SUKO. Veľkú patňu všim, hlavné penám za prípravu týchto akcií. Nebylo zapomenuté ani na výročie a jubileá našich otčanov v tomto roce.

Byť otyo.

Beť otyatel v roce 1997 pokračoval knačny' nárůst. K 31. 12. 1997 má otec Ľudovít 14 bratů bydlících otčanů. V tomto roce se v otcovi narodily tři děti: Maurílium Mareškovým syn Petr, maurílium Gučiánkovým syn David, Ľudovít Gučiánovi a jeho družce Janě Ľudovíkové syn Ľudovít.

Dne 6 března 1997 zemřel ve věku nedožitých 61 let, na srdcevní slabost pan Ľudovít Ľudovít. Byl v Ľudovíciích od roku 1946. Rol před úmrtím se přisťahoval do penzionu v Ľudovíciích. Společně se se zesnulým rozloučili v pátek dne 14 března ve 12,45 hodin v obřadní síni Ľudovíckého krematoria. Časť jeho památky.

Na písemný zápis a z důvodu ukončení druhé-
ho dílu místní kroniky, nejen jako kronikář
ale i z funkce starosty obce, bych chtěl pozname-
nat do okenní kroniky pár vět o životě v naší pe-
mici. Jsem ve funkci starosty obce od roku 1990 a
mohu říci, že za tuto dobu nebylo mezi našimi
občany většího rozporu než hádek. Na malých
obcích by mělo být dobru' soužití a spolutčání na
první místo. Nikdo nemůže vědět, kdy bude
potřebovat pomoc v případě osobního nebo rodin-
ního neštěstí. A je to krásný pocit, když člověk
ví, že v případě nenadálé události neustane
bez pomoci a sám. V životě nejsou jenom dny ra-
dosti a štěstí, ale přicházejí i dny naplněné bo-
lestí, nemullem a nemocí. Až v těchto dnech
si každý uvědomí jak krásné mít jistotu, že ne-
kustane sám. V klidným svědomím mohu říci,
že naši obci není člověka, který by odepřel po-
moc v nouzi. Po třiceti letech života v Hraběti-
cích jsem o tom přivěděl. Jsem rád, že mohu
v halové obci a s takovými spolutčany žít.

Zápis za rok 1997 provedl
kronikář obce Josef Šorajta

Za obce Hraběnice
zápis ověřil

Šorajta